

WELTVEREINIGUNG DER EHEMALIGEN POLITISCHEN HÄFTLINGE
ASSOCIATION MONDIALE DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES
WORLD ASSOCIATION OF FORMER POLITICAL PRISONERS

SVETOVÉ ZDRUŽENIE BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV

STANOVY SVETOVÉHO ZDRUŽENIA BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV

článok 1 Základné ustanovenia

1. Svetové združenie bývalých politických väzňov (ďalej len SZBPV), je v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. dobrovoľným združením občanov, ktorí:
 - boli prenasledovaní za svoje presvedčenie,
 - sa postavili na odpor proti triednemu socializmu (komunizmu),
 - boli represívnymi orgánmi Československej ľudovodemokratickej republiky (ČSR) a neskôršie Československej socialistickej republiky (ČSSR) odsúdení, väznení, vyšetřovaní,
 - boli príslušníkmi bývalých vojenských táborov nútených prác (VTNP) a pomocných technických práporov (PTP),
 - boli násilne odvlečení do pracovných táborov v Zväze sovietskych socialistických republík (ZSSR),
 - boli inak perzekvovaní alebo poškodení komunistickým režimom,
 - z politických dôvodov emigrovali,
 - bojovali proti komunistickej expanzii v armádach západných štátov,
 - boli v ozbrojených silách západnej aliancie v období 2. svetovej vojny,
 - boli účastníkmi odboja proti národnému socializmu (nacizmu) a fašizmu,
 - boli umiestnení v nacistických koncentračných táborech alebo táborech nútených prác,
 - sú ich príbuzní, ako aj občania aktívne pracujúci v záujme združenia,
 - pracujú v záujme združenia proti akýmkoľvek formám prenasledovania za politické, svetonázorové a náboženské presvedčenie v súčasnosti.
2. SZBPV je právnickou osobou, má celoštátnu pôsobnosť a jej sídlom je Námestie Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad.

článok 2 Poslanie a úlohy SZBPV

1. a) náprava krívd spáchaných v období vlády totalitných režimov členom a ich rodinám na základe platnej legislatívy a iniciovaním zákonov a normatívnych úprav v ich záujme.

b) odhaľovať a pranierovať zločiny komunizmu a nacizmu, zhromažďovať doklady a informácie o prenasledovaných za svoje politické, svetonázorové a náboženské presvedčenie, sústreďovať archívne materiály o súdnych procesoch, o ich iniciátoroch, prisluhovačoch a vykonávateľoch trestov a starať sa o zachovanie pamiatky týchto obetí.

c) rozvíjať spoločenskú aktivitu podľa zákona 125/1996 Z.z. o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému, zákona č. 219/2006 Z.z. o protikomunistickom odboji a podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv a slobôd, vyhlásenej 10. 12. 1948 valným zhromaždením Organizácie spojených národov, ako aj ďalších dokumentov na túto deklaráciu obsahovo naväzujúcich.
2. a) s odkazom na prenasledovanie občanov za presvedčenie v minulosti, poslaním SZBPV je podpora demokracie a snaha zabrániť v zmysle Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charty ľudských práv), akýmkoľvek formám prenasledovania za politické, svetonázorové a náboženské presvedčenie v súčasnosti.

b) presadzovať oprávnenosť každého občana na všetky slobody a práva bez akéhokoľvek ohľadu na rasu, farbu, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické a iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie.

c) pomáhať osobám zažívajúcim akékoľvek formy prenasledovania za politické, svetonázorové náboženské presvedčenie v súčasnosti a tiež postihnutým chudobou, diskrimináciou, sociálnym vylúčením.

d) podporovať prehlbovanie občianskych práv, užívania slobody prejavu, presvedčenia, podporovať aktivity, ktoré povedú k eliminácii strachu z prenasledovania a biedy.

e) podporovať a podieľať sa na posilňovaní transparentnosti pri správe vecí verejných, zvyšovaní dostupnosti a kvality služieb pre občanov, zvyšovaní účasti občanov v rozhodovacích procesoch, zvyšovaní efektívnosti verejnej správy pri tvorbe verejných politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

f) podporovať a podieľať sa na vzdelávaní občanov v rámci aktívneho občianstva a ich práv a povinností, a to už od detského veku, aby sa kladný vzťah k štátu na základe pozitívnych skúseností občanov stal samozrejmosťou súčasťou výchovy.

g) podporovať a podieľať sa na rozvoji ľudí, práci s mládežou a možnosťami pre mládež, posilniť zapojenie mládeže do aktivít obce, regiónu pre podporu rozvoja, rastu a odstraňovania problémov pre rozvoj občianskej spoločnosti.

h) pre prehlbovanie občianskej spoločnosti, jej aktivizáciu, podieľať sa na rozvoji komunitného života a spolupracovať s mimovládskymi organizáciami a občianskymi združeniami, spolkami, klubmi, zväzmi, vyhľadávať a podporovať miestnych lídrov a iniciatívy, aktivizovať obyvateľov na ich účasť na rozhodovacích procesoch, zlepšovať vzťahy medzi samosprávami a občanmi, rozvíjať spoluprácu verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora.

3. Činnosť SZBPV sa zameriava na:
- a) zabezpečenie a presadzovanie hmotného a morálneho odškodnenia postihnutých a ich rodín.
 - b) poskytovanie všestrannej pomoci svojim členom pri vybavovaní ich oprávnených nárokov formou poradenskou.
 - c) zhromažďovanie archívnych dokumentov, súdnych spisov, dôkazov a informácií o spáchaných zločinoch.
 - d) inštalovanie pamätníkov a tabulí obetiam zločinov komunizmu a nacizmu.
 - e) spoluprácu s Ústavom pamäti národa (ÚPN), s partnerskými organizáciami doma a v zahraničí.
 - f) vydávanie kníh, publikácii a informovanie pomocou internetového portálu združenia.
 - g) organizovanie stretnutí pri výročiach pamätných udalostí.
 - h) organizovanie stretnutí a prednášok pre občanov, školy a iné organizácie.
 - i) monitorovanie, informovanie a poskytovanie pomoci osobám, ktorým je v rozpore s Chartou ľudských práv upieraná rovnosť pred zákonom, právo na rovnakú základnú ochranu bez akejkoľvek diskriminácie, účinnú ochranu proti činom, ktoré porušujú základné práva, ktoré sú im priznané ústavou a zákonmi.
 - j) vykonávanie aktivity pre prehľbovanie občianskych práv, užívania slobody, presvedčenia, rozvoja verejných politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík ako podmienok rozvoja občianskej spoločnosti na základe Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

článok 3 Členstvo

1. Členmi SZBPV sa môžu stať:
- a) bývalí politickí väzni, rehabilitovaní podľa Zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/90 Zb. v zmysle ustanovenia § 2 alebo § 4 a ich rodinní príslušníci,
 - b) občania, ktorí boli vo vyšetrovacej väzbe alebo boli vyšetrovaní Štátnou bezpečnosťou (ŠtB),
 - c) príslušníci bývalých vojenských táborov nútených prác (VTNP) a pomocných technických práporov (PTP),
 - d) násilne odvečení Ľudovým komisariátom vnútorných záležitostí (NKVD) do ZSSR,
 - e) emigranti, ktorí opustili republiku kvôli politickej perzekúcii alebo politickému presvedčeniu
 - f) občania, ktorí boli za svoje presvedčenie vylúčení zo škôl alebo stratili zamestnanie
 - g) kňazi, členovia reholí, ktorí prešli sústredovacími tábormi
 - h) občania, ktorí bojovali proti expanzii komunizmu v armádach západných štátov
 - i) československí legionári a účastníci západného odboja v 2. sv. vojne a ich príbuzní,
 - j) občania, ktorí boli účastníkmi odboja proti nacizmu a fašizmu alebo boli umiestnení v nacistických koncentračných táborech alebo táborech nútených prác
 - k) občania, ktorí chcú v zmysle stanov aktívne podporovať činnosť SZBPV
2. Členom SZBPV nemôže byť.
- a) pracovník štátnej bezpečnosti, prokuratúry a súdov, ktorí svojou činnosťou spôsobil inému bezprávie
 - b) osoba, ktorá preukázateľne spolupracovala s ŠtB
 - c) vedúci funkcionár komunistickej strany
3. Členstvo vzniká prijatím prihlášky regionálnou alebo miestnou skupinou, zaniká vystúpením, smrťou alebo vylúčením.
4. Členovia majú právo voliť a byť volení do funkcie, zúčastňovať sa na všetkých aktivitách a byť o nich informovaní. Majú právo podávať návrhy a pripomienky, využívať poradenské služby, využívať výhody zo zákona pre zákonom definované kategórie.

5. Členovia sú povinní zúčastňovať sa členských schôdzí a podieľať sa na plnení programu a cieľov SZBPV. Od platenia členského môže byť člen v prípade hmotnej núdze na vlastnú žiadosť oslobodený.
6. O vylúčení člena zo závažných dôvodov rozhoduje výbor regionálnej alebo miestnej organizácie. Odvolanie sa podáva predsedníctvu SZBPV.
7. Členstvo i v inej organizácii podobného zamerania v Slovenskej republike (SR) alebo v zahraničí, nebráni v členstve v SZBPV.

článok 4

Organizačná štruktúra a členská schôdza SZBPV

1. Najvyšším orgánom združenia je členská schôdza SZBPV .
2. Členská schôdza SZBPV:
 - a) volí predsedníctvo a revíziu komisiu
 - b) schvaľuje vznik a zánik SZBPV, zlúčenie, vstup do iných právnických osôb, výstup z nich
 - c) schvaľuje stanovky SZBPV a ich zmeny
3. Súčasťou SZBPV sú:
 - a) Príslušníci bývalých vojenských táborov nútených prác (VTNP) a pomocných technických práporov (PTP),
 - b) Sekcia SNO - násilne odvečených do ZSSR,
 - c) Sekcia FCL - príbuzní po bývalých príslušníkov Francúzskej cudzineckej légie po roku 1948,
 - d) Sekcia American POWs - v spolupráci s organizáciami a inštitúciami v Spojených štátoch severoamerických (USA) pátrajúca po nezvestných amerických občanoch v „Studenej vojne“.
4. Základňu SZBPV tvoria regionálne a miestne organizácie, ktoré majú právo konať v súlade so stanovami. V regionálnej organizácii je možné zlúčiť členov z niekoľkých okresov
5. Najvyšší orgán SZBPV je predsedníctvo a revízna komisia
6. Funkčné obdobie orgánov trvá štyri roky

článok 5

Regionálne a miestne organizácie

1. Regionálne a miestne organizácie ako základné organizačné články sa zriaďujú v sídlach regiónov s najvyšším počtom členov. Na založenie organizácie treba minimálne desať členov.
2. O ich vytvorení rozhoduje SZBPV – predsedníctvo
3. Regionálna alebo miestna organizácia má od predsedníctva delegovanú právomoc, ktorá sa týka organizačnej činnosti, hospodárenia a vnútorných vzťahov na úrovni príslušného regiónu.
4. Hospodárska činnosť je upravená vnútornými predpismi SZBPV a kontrolovaná revíznou komisiou SZBPV.
5. Najvyšším orgánom regionálnej alebo miestnej organizácie je členská schôdza.
6. Členská schôdza volí:
 - a) trojčlenný výbor (predseda, podpredseda, hospodár a pod.)
 - b) trojčlennú revíziu komisiu
7. Členská schôdza prerokúva a schvaľuje:
 - a) správu o činnosti organizácie za uplynulé obdobie
 - b) správu o hospodárení
 - c) správu revíznej komisie
 - d) plán činnosti na najbližšie obdobie a najdôležitejšie akcie
 - e) rozpočet a jeho plnenie
8. Členská schôdza rozhoduje:

- a) o odvolaní z funkcie vo výbore
 - b) o podaní návrhu na zrušenie členstva
 - c) o voľbe delegátov na zasadania členskej schôdze SZBPV
9. Za regionálnu alebo miestnu organizáciu koná jej predseda. Zúčastňuje sa na zasadaniach predsedníctva SZBPV, zvoláva schôdze, vedie rokovanie schôdzí, overuje zápisnice a vykonáva ďalšie právomoci podľa organizačného poriadku.
 10. Kontrolným orgánom je revízna komisia. Kontroluje a hodnotí činnosť výboru a hospodárenie, aspoň raz do roka podáva o tom správu členskej schôdzi a má prístup ku všetkým dokladom a dokumentom organizácie. Môže dávať výboru podnety na zvolanie členskej schôdze.
 11. Na zrušenie miestnej alebo regionálnej organizácie sa vyžaduje 2/3 účasť všetkých jej členov a dodatočný súhlas predsedníctva SZBPV. Majetok zrušenej organizácie prechádza na predsedníctvo.

článok 6

Predsedníctvo

1. Predsedníctvo tvoria najmenej piati členovia. Predsedu, podpredsedov a náhradníka volí predsedníctvo zvolené na členskej schôdzi SZBPV na obdobie dvoch rokov.
 2. Predsedníctvo je výkonným orgánom SZBPV. Zodpovedá za plnenie programu a činnosť regionálnych a miestnych organizácií.
 3. Predseda koná a podpisuje v mene SZBPV ako štatutárny zástupca. Podľa potreby ho zastupuje podpredseda.
 4. Predseda zvoláva a vedie zasadania predsedníctva podľa potreby organizácie.
 5. Do kompetencie predsedníctva patrí najmä:
 - a) vypracovať podrobný plán aktivít SZBPV a zabezpečiť ich realizáciu
 - b) vypracovať rozpočet a starať sa o financovanie SZBPV
 - c) rokovať s predstaviteľmi štátnej správy, samosprávy, inštitúcií a organizácii v mene SZBPV
 - d) vydávať a schvaľovať vyhlásenia v mene SZBPV
 - e) rozhodovať o odvolaniach proti vylúčeniu členov
 - f) vydávať organizačný a rokovací poriadok
- V prípade, že v priebehu funkčného obdobia niektorý z členov predsedníctva nemôže vykonávať svoju funkciu alebo nenastúpi náhradník, zvolá sa schôdza predsedníctva na dopĺňujúce voľby.

článok 7

Revízna komisia

1. Revíznú komisiu volí členská schôdza SZBPV.
2. Revízna komisia má troch členov. Zo svojho stredy si volí predsedu.
3. Kontroluje dodržiavanie stanov, činnosť SZBPV a hospodárenie. Za účelom kontroly má prístup ku všetkým dokumentom a dokladom. Jej členovia majú právo zúčastňovať sa na schôdzach predsedníctva a predkladať na nich návrhy.
4. Na podnet revíznej komisie je predsedníctvo povinné zavolať mimoriadnu členskú schôdzu.

článok 8

Majetok a hospodárenie

1. Majetok SZBPV tvoria finančné prostriedky na bežnom a devízových účtoch, hmotný majetok, pohľadávky a iné majetkové práva.

2. Zdrojom majetku sú:
 - a) príspevky od vlastných členov
 - b) dary od fyzických a právnických osôb
 - c) príspevky od podporovateľov
 - d) granty nadácii
 - e) príjmy zo spoločenskej a kultúrnej činnosti
 - f) výnos z vkladov a účtov
 - g) dotácie

SZBPV sa pri financovaní svojej činnosti a hospodárení so svojim majetkom riadi platnými predpismi pre činnosť občianskych združení a uplatňuje princíp hospodárnosti.

článok 9

Všeobecné ustanovenia

1. Právoplatnosť volieb a rozhodnutí jednotlivých orgánov sa dosiahne ak za návrh hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných účastníkov. V prípade rovnosti hlasov rozhodne hlas predsedu.
2. Hlasuje sa verejne alebo tajne, keď to navrhne člen orgánu.
3. Všetky orgány SZBPV vedú o svojich schôdzach zápisnice.
4. Sídlo SZBPV je v Poprade, Námestie Sv. Egídia 102/10, ak o zmene nerozhodne väčšina členov.
5. O zániku združenia rozhoduje členská schôdza SZBPV 2/3 účasťou prítomných členov, ktorá zároveň zriadi likvidačnú komisiu. Likvidačná komisia vykoná majetkovoprávne vysporiadanie podľa platných predpisov v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. a o zániku združenia do 15 dní oboznámi Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR).

článok 10

Záverečné ustanovenia

1. Tieto stanovy schválila členská schôdza dňa 10. 3. 2018. Nadobúdajú účinnosť dňom ich vzatia na vedomie Ministerstvom vnútra SR.
2. Veci neupravené týmito stanovami sa riadia všeobecne záväznými právnymi normami SR.
3. Týmto sa rušia stanovy Svetového združenia bývalých československých politických väzňov registrované Ministerstvom vnútra SR 25. 9. 2015 pod č. VVS/1-900/90-18819-3.

V Poprade dňa 10. 3. 2018